

Jordemodern

Jordemodern Tidsskrift sedan 1888

Foto: Martina Thawitzer

Oktober nr 6 2019

- 3 Redaktören: Fokus srhr
- 4 Intakt navelsträng vid återupplivning kan rädda liv
- 5 Hallå där: Ola Andersson
- 7 Hallå där: Li Thies-Lagergren
- 8 Fler förlossningsavdelningar i SAVE-studien
- 10 Hallå där: Ingela Wiklund
Kvinnor kommer att ta saken i egna händer
- 13 Arbetsgrupp kartlägger mödradödlighet i Sverige
- 13 Hallå där: Charlotta Grunewald

- 14 Mödradöd i Sverige: vad kan vi lära?
MM-ARG: Mödradödsfall i Sverige 2007–2017
- 28 Svenska barnmorskor påverkar utvecklingen av kvinnors och barns hälsa globalt
- 30 Ny bok om BB-krisen
- 31 Hallå där: Lisa Bjurwald
- 33 Barnmorskans samtal om levnadsvanor – Regional konferens i Östersund
- 34 Ordförande har ordet: Vi kan vårt barnmorskeri
- 36 SRAT: Lyssna på vad barnmorskor har att säga

10

31

4

7

28

Jordemodern

JORDEMODERN SVENSKA BARNMORSKEFÖRBUNDET (UTGIVARE) ISSN 0021-7468

Ansvarig utgivare & förbundsordförande

Mia Ahlberg

Chefredaktör

Margareta Rehn
margareta.rehn@barnmorskeforbundet.se

Jordemodern förbehåller sig rätten att korta och redigera insänt material.

Manusgranskning Birgita Klepke

Grafisk formgivning Svenska Barnmorskeförbundet

Tryck Åtta.45 Tryckeri AB

Jordemodern utkommer 8 gånger per år

Prenumeration förnyas årligen – information på hemsidan barnmorskeforbundet.se

Annonsbokning

anette.rising@barnmorskeforbundet.se

Sista bokningsdag för medlemsannonser

den 10:e i månaden före utgivningsdatum

Svenska Barnmorskeförbundet

Baldersgatan 1
114 27 Stockholm
08-10 70 88
kansli@barnmorskeforbundet.se
barnmorskeforbundet.se

Barnmorskan

barnmorskan.se

Fokus srhr

REDAKTÖR MARGARETA REHN

• **Regeringen har gett** Folkhälsomyndigheten i uppdrag att utarbeta en nationell strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Arbetets utgångspunkt är att hela befolkningen ska ha en god, jämlik och jämställd sexuell och reproduktiv hälsa. Målet är att bidra till en samtyckeskultur kring sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

Strategin ska kunna användas av myndigheter, landsting, kommuner och andra aktörer. Den ska innehålla mål och delmål, åtgärdsområden samt indikatorer för hur föreslagna mål och delmål ska kunna följas upp.

En medveten folkhälsopolitik kan och bör förbättra villkoren för de grupper som är socialt och ekonomiskt mest utsatta och därmed löper störst risk att drabbas av ohälsa. Den bör även ta sikte på att minska de skillnader i hälsa som beror på kön. Regeringens mål är att inom en generation minska påverkbara hälsoklyftor.

Grundläggande för den nationella strategin ska vara en god, jämställd och jämlik sexuell och reproduktiv hälsa i hela befolkningen. Alla – oavsett kön, könsidentitet, könsuttryck, klasstillhörighet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsnedsättning eller ålder – ska ges samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa. Särskilt fokus bör riktas mot unga, personer med bristande socioekonomiska förutsättningar, personer med funktionsnedsättning, personer med utländsk bakgrund och hbtq-personer.

Förutsättningarna inom respektive grupp bör analyseras utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Strategin bör även stärka ungas steg in i ett positivt sexualliv.

I november 2016 lämnade regeringen skrivelsen Makt, mål och myndighet – feministisk politik för en jämställd framtid (Skr. 2016/17:10) till riksdagen. I skrivelsen beskrivs de jämställdhetspolitiska delmålen. Det delmål som handlar om jämställd hälsa omfattar sexuell och reproduktiv hälsa. Delmålet att mäns våld mot kvinnor ska upphöra, omfattar kvinnors och flickors rätt och möjlighet att bestämma över sin egen kropp, sexualitet och reproduktion.

En god, jämlik, och jämställd sexuell och reproduktiv hälsa gäller hela befolkningen. Med anledning av den senaste tidens mediareportering om #bbkrisen är det kanske på sin plats med en statlig utredning av hela värdkedjan graviditet och barnafödande inkluderat postnatalperioden. En nationell strategi för mödra- och förlossningsvård och reproduktiv hälso- och sjukvård som ett eget budgetspar? Fokus kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter. Kan det vara något?

Fotnot: Senast den 30 september 2020 ska Folkhälsomyndigheten rapportera uppdraget till Socialdepartementet. Läs mer i Uppdrag att utarbeta en nationell strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (Diarienummer S2019/03298/FS)

Vi kan vårt barnmorskeri

Kära Barnmorskor,
snart smäller det! Den 14 november är det förbundsstämma i Stockholm.
Vi är många engagerade som ska ses och jag ser fram emot det mycket.

• **Sist vi sågs** var i Stockholm 2018 då vi tog beslutet att bilda fackförbund. Nu är vi igång med många medlemmar och fackligt förtroendevalda i alla regioner. Vår fackliga del inom det ”nya” förbundet jobbar för fullt med att vara nära och relevanta för oss barnmorskor. Vi har under 2019 jobbat med fackliga strategier och med våra mål och visioner för framtiden. Vi jobbar fram tydliga policydokument om vad vi anser om hur vår profession och den vård vi kan ska utvecklas och barnmorskans unika roll i detta. Vi debatterar flitigt i pressen om vad vi kan och vill med utgångspunkt från hur verkligheten ser ut. Allt detta ska diskuteras på stämman tillsammans med en verksamhetsplan för de närmaste två åren. Nomineringarna till styrelsen är betydligt fler än tidigare år och som den positiva skit jag är så tolkar jag det som en signal att vi är på rätt väg! Vi är relevanta och det är många som vill vara med och driva våra gemensamma frågor. Professions- och fackliga frågor i ett härligt paket.

Det kommer vara en delvis ny styrelse efter den 14 november vilket är perfekt i ett läge där kraft och kompetens är helt avgörande för framtiden.

Det vi på mycket kort tid sedan årsskiftet har lyckats med är att arbeta upp ett aktivt nätverk med barnmorskor från alla delar inom vårt kompetensområde. Det är helt avgörande för att vara den organisation som visar på de bästa lösningarna för vår profession och dem vi vårdar. Framtidens utmaningar ligger nämligen i lokala avtal. Det har jag både fått lära mig och rent praktiskt förstått. Vi har ett mycket brett kompetensområde och olika utmaningar beroende var vi jobbar, det är i dessa utmaningar de lokala avtalen ska tas fram. One size does not always fit all.

Svenska Barnmorskeförbundet är en del av SRAT och vårt främsta mål är att alla barnmorskor i Sverige ska vilja vara med oss – och det ska vi tillsammans uppnå.

Vi kan vårt barnmorskeri och vi kan föreslå bra lösningar. Vi kan och ska vara där för att påverka de lokala avtalen men också de nationella och övergripande frågorna.

” Framtidens utmaningar ligger i lokala avtal.

MIA AHLBERG FÖRBUNDSORDFÖRANDE
MIA.AHLBERG@BARNMORSKEFORBUNDET.SE

Jag träffar ofta proffsen i vårt förbund på SRAT och det är verkligen roligt att höra hur de uppfattar oss barnmorskor. Vi är både väldigt fackliga – och mycket engagerade i vårt yrke. Vi har språket och viljan att slåss för det vi tror på. Dessutom har vi tydligen ofta en stor dos humor för att ta oss fram genom det snåriga och svåra. Jag känner igen allt.

Så mina förväntningar på stämman den 14 november är höga. Nya medlemmar in i styrelsen, stora visioner och en kickoff för framtiden härligt uppblandad med en rejäl dos humor och glädje över att få träffa så många av oss.

Vi både ses och hörs,
Mia

Förbundsstämma 14 november 2019

Förbundsstämman är Svenska Barnmorskeförbundets högsta beslutande organ.

Den 14 november samlas styrelsen och lokalaföreningarna i Stockholm för att fatta beslut om kommande verksamhetsperiod.

Förbundsstämman består av Svenska Barnmorskeförbundets styrelse och två ombud från varje lokalaföreningsstyrelse varav den ena ska vara föreningens ordförande. Förbundsstyrelsen och ombuden har rösträtt.

På förbundsstämman fattas beslut om nya styrelseledamöter och kommande verksamhetsplan. Handlingar skickas till lokalaföreningen via mejl den 24 oktober. Kontakta din lokalaförening för mer information.

Enskild medlem har rätt att närvara på förbundsstämman efter godkännande av förbundsstyrelsen. Medlem som vill delta anmäler sig via mejl senast den 28 oktober till kanslichef kajsa.westlund@barnmorskeforbundet.se

REPRODUKTIV HÄLSA KONFERENS

Clarion Sign i Stockholm, 18-19 maj 2020

FIRST CALL FOR ABSTRACT

-sista dag för inlämning 30/11 2019

för mer info: www.sbfkonferens.se

Chefskonferens 2020

3-4 februari, Elite Hotel Marina Tower, Nacka, Stockholm

Välkommen till Svenska Barnmorskeförbundets årliga chefskonferens för dig som arbetar som chef inom reproduktiv, perinatal och sexuell hälsa. Mer information kommer på barnmorskeforbundet.se

6th EMA Education Conference The midwifery education - fit for the 21st century

Clarion Hotel & Conference Malmö Live
Malmö, Sweden
29 – 30 November 2019

emaeducation2019.se

Välkommen till en konferens med fokus på barnmorskeutbildningen. Konferensen vänder sig till alla barnmorskor – chefer, lärare, kliniska adjunkter, handledare och barnmorskestudenter som är intresserade av framtidens barnmorskeutbildning – framtidens barnmorska.

Mer information om konferensen på emaeducation2019.se